

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 6 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy óra 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
visszárnap kivétellel.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPART KOZLÖNYE.

Szerkesztőség

Kiadóhivatal:

Fő iroda, Simonffy-ház,
a városházával szemben.

Hirdetések a legnépszerűsége-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

Temetés után.

Budapest ápr. 24.

—á— Eltemetjük Kossuthot. A nemzet halottját megillető gyászpompával temettük el. Koporsóját párkülönség nélkül rajongta körül a nemzet, a magukat szolgálatában kitüntetett nagyok kultuszában oly világra szóló egységes közérzületet tanusítván, melynek imponáló hatása előtt bámulva s tisztelegve hajol meg a világ, s melyből új meg új magyar nemzedékek fognak meríteni nemzeti erőt és önértetést, s az örökös ifjúsodásnak összes erkölcsi elemeit.

„A z o n n a p o k e m l é k e ü l , a m i k o r a z e g é s z n e m z e t e g y ü t t é r z e t t ” — e j e l s z ó v a l i r t a b e n e v é t a s z a b a d e l v ü p á r t k ö r k ö n y v é b e l á t o g a t á s a k o r K o s s u t h F e r e n c . E g y ü t t i s v o l t a g y á s z b a n , a n a g y é r d e m k e d i c s ö i t ő j e l e n e t e i b e n a z e g é s z n e m z e t . H á t a m u n k á b a n , a z é l e t f e l a d a t a i n a k m e g o l d á s á b a n e g y ü t t l e s z e n - e ? A n e m z e t h i v a t á s a é l n i , ú j e z e r é v v i h a r a i e l é e r ő s ö d n i , a s o r s á t i n t é z ő s á l t a l a k ü l d ö t t , á l t a l a j o g o s i t o t t p o l i t i k u s o k k ö t e l e s s é g e a n e m z e t i é l e t e r ő m i n é l h a t a l m a s a b b m ű k ö d é s é n e k f ö l t é t e l e i t m e g s z e r e z n i . E g y ü t t l e s z n e k - é e m u n k á b a n a p o l i t i k u s o k s a b é k e v a g y a h a r c - é e f e l a d a t m e g o l d á s á n a k l e g a l k a l m a s a b b e s z k ö z l ö j e ?

Herman Ottó már megfújta Kossuth Lajos sirja felett a harci kürtöt a király egyéni érzülete ellen intézett vádasko-

dással. Világos, hogy pártja a parlamentben visszhangot akar arra adni, de az nem volna baj; e párt kicsi, korlátolt s még Eötvös furfangos egyénisége által sem emelt tekintélyű. Csakhamar rekedtté fogják kiabálni magukat, demagógiájuk hatástalan marad a nemzet óriási arányban tulnyomó értelmes tömegeiben. S Kossuth halála bekövetkeztével, s az ő nimbusából kölcsönzött hagyományok szétfosladozván, bizonyynyal ez lesz utolsó nagyobb port fölverő szereplésük.

De vannak ezeknél a komoly békés munka folytatásának veszedelmesebb ellenségei: a cselszövők, kik már vetegetik a törököt s készítgetik titokban az oroszlan-vermeket a szabadelvű Wekerle kormányának megbuktatására. Harsogva vádolják ezek lefelé a kormányt aulikusággal, s sugva hízeltkedő szolgálattal árulkoznak a Kossuth kultusz iránti szeretet vádjával a dinasztia körül. Szerencse, hogy, csak vak nem látja, hogy e két vád mind-egyike kizárja a másikat, s szerencse, hogy egyik sem igaz.

A Wekerle-kormány sem aulikus, sem a Kossuth-politika barátja, hanem igen is: az 1867-ki kiegyezésnek, a nemzet abban becikkelyezett jogának s a király s a nemzet közti békének rendületlen híve. Ez irányozta magatartását úgy föl-mint lefelé a Kossuth-gyász nehéz napjaiban, ez irányozza azt nyílt s titkos elleneivel szemben ezután, s ebben kell körül-e csoportosulnia a nem-

zet értelmiségének. A kiegyezés-ellenes Kossuth-politika hívei s a magyar jognak reakciós gyűlöltői — gyönyörű szövetség! — Most együttes támadást készítenek a kiegyezést védő Wekerle-kormány ellen. Ne üljön föl a magyar nemzet a forradalmárszagu vádaskodásnak s tartsa tiszteletben a királynak a korona sérthetetlen méltóságában gyökerező érzületét, mely a magyar nemzeti érületet nem kívánta gátolni gyásznyilatkozataiban, s akkor aztán a reakciós támadók vádaskodásai a dinasztia körül is hatástalan maradnak.

A Wekerle-kormány a békés fejlődésnek erős garanciája: szilárdan álljuk meg helyünket zászlói alatt.

— Külföldi hírek. (Uralkodók találkozásai.) A P. Corr. jelentése szerint, Vilmos császár a dán trónörökös ezüstlakadalmára szóló meghívást Abbadiából távirati úton elfogadta és szíves köszönetet mondott azért, hogy ez a családi ünnep alkalmat nyújt neki a találkozásra barátjával, Sándor cárral. A walesi hercegi pár szintén elfogadta a meghívást. A Gazeta di Venezia szerint Róma politikai körében nagy az izgatottság a hír miatt, hogy Vilmos császár mindent elkövet a végből, hogy összehozza Ferenc József király és a cárral találkozását. — (A skóthomerule.) Az angol alsóház 180 szavazattal 170 ellenében elfogadta Dalziel indítványát skót törvényhozás létesítése iránt, tisztán skót ügyek elintézésére. (Uj Panama-társaság.) Párisban mintegy 18,000 Panama-kötvénybirtokos gyűlést tartott, melyen elvben elfogadták, hogy a kötvénytulajdonosok törvényes szindikátust alakítsanak.

A „Debreceni Ellenőr” tárcája.

Egy török mese.

Mazar pasától. —

A néhai jóemlékeztű Mutarakil kalifának volt egy udvari csillagása, Hakim ib Eleazar, aki tudományát magából Zoroaszter kéziratából tanulta. Ezen tudományos és híres ember előtt a természetben semmi titok nem volt; sok esetben képes volt annak legtitkosabb működésébe beleavatkozva, annak menetét a saját akarata szerint eltéríteni és megváltoztatni — Így gyógyított ő meg nem egyszer oly egyéneket, a kik már a halál fiai voltak s több effélett tett.

Gondolkozva simogatta szakálát Mohamed próféta; Sátán pedig, az alvilág fejedelme bosszusan dobta háromágu villáját a sarokba, keresztbetevette kecske lábait s kormos tenyerebe hajtotta szarvas homlokát, mindenik az ő törte fejt, hogyan lehetne a csillagászt, a ki mind a kétőjük számítását tönkre teszi, láb alól eltenni.

Hakim ib Eleazar azonban, aki mint csillagász mindent megtudott — csak a markába nevetett, s egy olyan nagy csapást igyekezett kifundálni, a melylyel a paradicsomot és a pokolt összedönthetné.

Ugyanekkor Kizlar Aga sietve hívta a serájba, a hol a Kalifa kedvence Mira haldokolt s már valamennyi orvos lemondott róla. — Egy ilyen alkalmat művészetének és tudományának legnagyobb fényben való

bemutatására éppen nem akart elmulasztani Hakim ib Eleazar. — Három órai időt kért a csillagok megfigyelésére, mondván, ha meghalna is addig a hercegnő, az nem tesz semmit sem, ő majd ismét életre kelti.

Képzeltető, mennyire felháborodott ugy Mohamed, mint Sátán egy ilyen istentelen elbizakodottságon; de jól tudták hogy Hakim ib Eleazzarral nem lehet tréfálni, s ezért elhatározták mind a ketten, hogy magához Allah-hoz mennek, s a földnek ezen elvetemült fia ellen őt hívják segítségül. Sietve ő ezte fel kardját a próféta Sátán pedig villáját megragadva, siettek az Ur elé.

A pokolból a hetedik menyországba felugrani a Sátánnak nem valami csekélység.

Mohamed érkezett előbb a trón elé. A legájtatosabb nyugodtsággal csatolta le kardját s az Ur lábai elé helyezve, arera borult és így kezdte: „Oh Allah, világ Ura kigunyolják hatalmadat s lábbal tiporják törvényeidet.”

„Bravo!... bravissimo!” kiáltott Sátán ujongva, a ki épen akkor érkezett meg Hanem Gábor arkangyal csakhamar egy helyben hagyta Sátán urat, hogy azonnal elhallgatott s félrevonult. A próféta pedig folytatta: „Már régebb idő óta igyekszik egy nyomorult — a föld porának szennyes szülőltje, a ki egy kissé már tud betűzni a csillagok között — büvészkedéssel és hókuszpokuszszal, a gyenge hitetleneket, a kiknek már régen a hetedik ég szellemei között kelleve lenniök, ismét a mulandó jelenlét kilődásaiba visszakénszeríteni.

Mit tehetek aztán az ilyen szerencsétlen

lelkekkel, mikor végre az én birodalmamba jutnak, tévutra vezetve, agyoncsigázva és tönkre téve egy kettős földi élet által.

Hiszen nekem így egy valószínűségi paradicsomi kórházat kell előbb felállítanom, hogy e szegényeknek a szükséges halhatatlansági erőt és egészséget visszaszerezem az én kedves Huri aim végnélküli szerelmük kielégítésére. Hát a szakállamat, oh a szakállamat — a „kire” minden igaz hívő esküszik — téphetném ki a fölötti bánatomban, meg akar hazudtolni és szegénybe hozni engemet, a te nagy prófétádat, Oreham az Istenfő nagy kalifa előtt. Halld csak Uram! Nem régen moslínok legjelesebbikének jemborsága jutalmául oda ígertem az odalisklek leglicsőbbjét Mirát — a mostani kalifa kedvencét — az ő tüzes szén szemével és bódítón kecses szerelmével, s ezen éjjelen kellené neki a paradicsomba átszenderülni és most jön az a gazember, az a földi féreg, ez a szédelgő piszkos kutya, és ismét életre akarja kelteni. — Oh! én ilyen gyalázatot nem bírok elviselni, szegényemmel el kell bujdosnom a hatodik ég alatt a disznóhus evőknél, a keresztényeknél, a pogányoknál...

Mohamed a nagy megindulástól nem bírt tovább beszélni, s Allah egy intésére Sátán lebegett bőr-egér szárnyaival az ur színe elé és így kezdte: „Az én tisztelt kollegám — mire Mohamed egy elutasító és megvető tekintetet vetett feléje, hogy csak őt dicsőítsék, szónoki tehetségének minden erejével esetelte ifjú kedvesének szerencsétlenségét, a ki ismét a földhöz lesz kötve akkor, a midőn életének fonala már majd nem el van metszve, de hogyan

nak és a csatorna befejezésére 60 millió frank tőkével új társaságot alakítanak. A gyűlés határozatot fogadott el, mely a szindikátust megbizta, hogy e célból lépjen érintkezésbe a felszámolókkal és első aláírásként 20 milliót jegyzett.

Kossuth emléke.

IV.

Némethy Lajos ev. ref. lelkes imája.

(Elmondta a Kossuth Lajos temetésének gyász ünnepén f. évi április 1-jén a kistemplomban.)

Felséges Isten! mennyei édes Atyánk! a Jézusban! Hozzád jövünk mi örömlünkben és bánatunkban egyaránt. Hozzád jövünk most is, midőn mély gyászba öltözve, a bus emlékezet fájó érzetével állunk meg oltárod előtt. — Hallgassd meg imádságunk, rebegő ajkainkról felszálló imádságunk szavát. Légy jó és kegyelmes hozzánk. Ámen.

Szokatlan, nem mindennapi érzés járja át egész valónkat mi Urunk Istenünk! ez ünnepélyes órában; mert rendkívüli, mindnyájunkat lesújtó esemény az, melynek emlékére, ez alkalommal gyász ünnepet szentelünk.

Nincs ugyan kitétetve itt gyász koporsó szent tornácában; nem állnak itt közeliünkben árván maradt gyermekek zokogó fájdalomkban; nem hullanak itt bus özvegy ömlő könnyei: és még is a legnagyobb részvét, a legmélyebb fájdalom érzései vezettek ide szent házadba bennünket Mi Urunk Istenünk! hogy elsirjuk itt együtt könnyeinket, hogy lefizessük előtted a hála, a kegyelet, az emlékezet nem erbitetett, de tiszta szívből jövő önkéntes adóját.

Nem egy családnak, hanem ezer meg ezer családnak, millió polgároknak s honleányoknak egy egész országnak, édes magyar hazánknak közös halottja ez, kinek csak képzeletben — lelki szemünk előtt lebegő gyász-ravatala körül sereglettünk össze ez órában.

Igen Atyánk! népeknek Ura Istene! a te egyik hű szolgádnak, Kossuth Lajosnak, édes hazánk legnagyobb fiának gyász ravatala az, mely felé szállanak ez ünnepélyes órában kegyeletes gondolataink, és az Ó dicső emlékének áldozunk most a honfiai és honleányi fájó kebel gyász virágaival.

Oh, mert tizenegy nappal ezelőtt villám gyorsasággal repülte át egész magyar hazánkat azon lesújtó gyászvir, hogy ama dicső emlé-

knagyobb hazafi, Kossuth Lajos végálmra hunyta le lankadt szemeit.

És midőn most annyi különböző népek, annyi ezer meg ezer családok, annyi különböző felekezetek sietnek lefizetni a részvét és kegyeletes emlékezet gyász adóját! nem maradhat el Urunk! a gyásztisztességtévők nagy serege közül a mi magyar reformált felekezetünk sem, melynek sorsa édes magyar hazánkéval annyira össze van forrva. Épen ezért e napon, ez órában, — midőn hazánk fővárosában, a nagy halott gyászos koporsóját, fájdalmas érzések közt, annyi ezer honfitársaink állják körül és kísérik siri nyugalmának helyére — a mi templomainkban is hangzik a bus halotti ének, emelkedik a gyász ima mi Urunk Istenünk! népeknek Istene! a Te trónod számolya felé.

Tudjuk mi, s mélyen érezzük, hogy a Te kezdedben van mindenható Felség! nem csak a közrendű embereknek, hanem a fényes rangúknak is, nem csak az alacsony sorsúknak, hanem a legfényesebb pólcou ülőknek, a legnagyobbaknak is élete és halála.

Jó Atyánk! népeknek Istene! Te adtál időt a Te választott népednek, a mi magyar nemzetünknek hős vezéreket, honalapítókat, nagy embereket, kormányzókat, kiknek bölcs vezetése alatt édes hazánk, annyi vészek közt ezred éven át, csudálatosan megmaradt.

Te adtad nekünk a Te jó kedvedből és kegyelmedből Kossuth Lajost is, hogy legyen a magyar hazának bölcs Mózese, lángelkű s ékes beszédű Árona, hogy legyen honalapító Józsuéja, ki népet az ígért földére elvezette. És a Te gondviselő atyai kezeid igazgatták mi Urunk Istenünk! ezen hű szolgádnak lépteit földi életének minden idején.

Hálás és kegyeletes érzések közt száll vissza most emlékezetünk a hazánk történetében oly nagy horderejű, oly eseménydus időre, az 1848 esztendőre, midőn a prófétai lélekkel, s apostoli bátorsággal felhúzózt, varázs szó noklatával elragadó Kossuth Lajosunk vezetés alatt hazánkra nézve oly üdvös törvények hoztattak, midőn az eddig szolgátságban élt jobbágyok felszabadítottak, emberekké, polgárokká lettek; midőn a földmívelés gyarapítására, az ipar, a kereskedés előmozdítására, a népevelés emelésére, a vallás egyenlőségére, alkotmányos jogaink biztosítására, a szabadság, egyenlőség és testvériség megfőltetésére, szóval hazánk újáteremtésére, fevirágoztatására nézve megszentelt törvények hoztattak.

Ezért áldunk mi háládatos szívvél jó Atyánk! hogy őt nekünk adád! ezért nagy és megmérhetetlen a mi fájdalmunk, hogy őt az élők földéről most elszóltad.

De kegyeletes érzések között száll vissza emlékezetünk azon csaknem félszázadra terjedő időszakra is, melyet hazánk legnagyobb fia, nemzeti történelmünk új korszakának megalkotója, szabadságharcunk lezajlása után, a magyar haza határára kívül, idegen földön töltött, megőrizve ott is lángoló honszerelmét, figyelemmel kísérve nemzeti fejlődésünk minden mozzanatát. És ott — az idegen messze földön hunytak le halálos álmra a nagy hazafiak örökös szemei, ott némult el az elragadó szónoki varázsszal bíró nyelv; és ott esett ki a reszkető kézből a toll mely édes magyar nyelvünket mind végig oly fenségesen, oly zengzetesen — mint senki más — tolmácsolta.

De nagy gyászunkban, megmérhetetlen fájdalmunkban megnyugtatónkra s vigasztalásunkra szolgál az, hogy a nemzeti kegyelet és hála nem engedi azt meg, hogy Kossuth Lajosunk testi részei idegen földön temetessenek el, hanem haza szállíttassanak; hogy azok hazánkban, az anyaföld keblén találják meg végső nyugalom helyét.

Hazánk fővárosában vannak immár a drága hamvak; ott van felállítva a gyász ravatal, mely felé szállnak ez órában a mi bus gondolataink, és a melyre tűzzük mi most a honfiai és honleányi hála, a kegyelet és emlékezet virágait, az elismerés méltó koszorúját. E dicső hamvak emlékének akarunk mi most és ezt vedd tőlünk kedvesen szerető mennyei Atyánk! e hon millió lakosaival együtt, szívüknak gyászos oltárára hála és tisztelet tömjénével áldozni.

Igen! emlékedet dicsőült nagy halottunk! nem zárja el tőlünk a gyász koporsó; kirepül az szellem szárnyakon a sötét sírboltból is, Nagy tetteidre, magas erényeidre a mennyei világsugarakat lövellő halál fényköre azoknak képét magasabb, dicsőségesebb alakban tünteti fel a jövő nemzedéknek a késő unokáknak. Neved és emléked dicsőült halottunk! kitörölhetetlenül fel van jegyezve örök időkre hazánk történe menek lapjain is.

És itt, e gyász ünnepélyen teszünk szent fogadást mindnyájan; nagyok és kicsinyek, s ez által szenteljük meg emlékedet dicsőült halottunk! hogy a téled tanult honszerelem lesz mindenkor jelszavunk, vezérünk, legdrágább kincsünk; hogy mi mindannyan, a belbékességnek eszünk órálló, s vizálatodás által nem engedjük köz-

irjam én le azon nyomorult helyzetet, a melybe egy ilyen rossz gazdálkodás által jutni fogok — Kemencében már a tűz is kialudt, s a legihitetlenebb kereszténynek, zsidók, pogányok és más gazok a legüdébb fürdőt találják pokol káznomban a helyett, hogy izzó gőzben bűnhődniének. Öreg fűtőim már fáradtak és új moslimeket (mire Mohamed, a legizább moslim, dühösen akart feljajdulni)... oh csak ne dühösködjek kedves kollega ur — vágott közbe Sítán — mert én a nékem alkalmas ravasz moslimeket értem, a kik legjobbban értenek a fűtőhez, s mert egysem akar már a pokolba jönni. Ha ezen földsalakra, ib Eleazarra, nem tesszük kezünket, akkor — és pityergést szünelve végezte beszédét — akkor be kell csuknom a boltot.

Most Gábor arkangyal, aki — mint már észre is vehettük — ezen a napon, mint meanyországi helytartó működött, fogott méltóságteljesen a beszédhez.

„Mindentudó Allah! — úgy látszik, hogy végtelen kegyedet mégis tulságosan pazaro tad Hakim ib Eleazarra; ez az efendi (ur) egész öntudatosan kezd fellépni; ezért én egy helyszíni vizsgálatot ajánlanék, a melynek megtartására magam is vállalkoznám.

Elnök! Allah, szigorúan az égi ügykezelés szabályai szerint úgy nyilatkoztatta beleegyezését, hogy azonnal eltűnt.

Ere Gábor arkangyal a két panaszoszt megnyugtatta haza küldte, maga pedig egy vilámon gyorsan a földre szökött.

ib Eleazar épen a serailba akart menni, midőn Gábor arkangyal mint egy indiai mágus

álott előtte s mellé szegülve felajánlotta szolgálatát, a mit a ravasz Hakim látszólag kelletlenül, de magában mégis örövendve, elfogadott.

A serailban már kétségbeesett jajveszkelés volt, a szép Mira halva feküdtillatos párnán, de a test még nem hült ki.

Gondolkozva vakarta füle fölét Hakim im Eleazar, mert jóformán maga sem tudta mint fogjon a dologhoz. Gyakran elegendő volt ugyan, hogy az elváni akaró lelket vissza fojtja a testbe, de a már elrepültet eddig még sohasem hozta vissza. De az ő indiai magusa minden aggályától megmentette, a ki épen erre az esetre egy csálhatatlan módszert tudott, s a melynek bemutatására azonnal ajánlkozott is. Néhány, a beleegyezését nyilvánító „hm“-mel helyben hagyva az ügyet, hagyta társát működni, maga pedig csupa szem volt, úgy figyelt a mágus minden mozdulatára.

Gábor arkangyal — mert hiszen ő volt az indiai mágus — megtöltetett egy kazánt tiszta forrás vizzel, forrált benne a lélektől már szabad testet (hulát), megtisztította minden földi szennyől, feldarabolta, a csontokról lefőzte a húst s a csontvázat ismét gondosan összeállította. M kor evvel készen volt, a test fölé hajolva kitérta karjait s a legihlettebb hangon kiáltotta háromszor egymás után ezen szavakat: „Suth Allah, Allah kerim“, és ime a csontvázon kezd a hus kifejlődni, erek látszanak s végre bebőrösödve az új tömeg eredeti alakját vette fel, csak hogy most még sebb és üdébb volt mint az előtt. Most ismét elmondta háromszor Gábor arkangyal az ő „Suth Allah,

Allah kerim“ mondását, s mindannyiszor fölé hajolva rá lehet a szép testre; a harmadszori mondás után felnyiták a hercegnő szemei és csodálkozva nézett maga körül.

Leírhatlan volt az öröm, a mely a hercegnő életre ébredésére keletkezett, és Hakim ib Eleazar, mivel egyedül neki tulajdonították ezen csodás tettet, — dicsőséggel és kincessel ha mozták el.

De Hakim farkar lelkét nem hagyta nyugodni az a gondolat, hogy ezen drága kincseket az indiai mágussal is megossza; bizván pedig abban, hogy annak titkát már úgy is ellette, iparkodott kincseivel minél előbb kerekét oldani. Összes vagyonát tevékre rakatta, s titokban előre küldte, maga pedig később gyalogosan egész szegényen ment utánuk.

Bár Gábor arkangyal mindent tudott, mindamellett azért semmitsem tett, hogy a farkar csillagászt turpisságában megakadályozza.

Egy hosszú és fáradságos ut után eljutott végre ib Eleazar a perzsa fővárosba. Az egész város gyászban volt, mert a Sah-nak legkedvesebb fia és trónutódja halva feküdt.

Alig hogy megtudta Hakim ib Eleazar a nagy gyász okát, azonnal a sah elé vezettette magát.

Képzeltetni, mennyire megörült a sah, midőn Hakim megígérte, hogy egy nagy ajándékért hajlandó a hercegnőt ismét életre kelteni. A sah oda ígérte kincstárának felét és egy kormányzói méltóságot is, ha szavát beváltja.

A legnagyobb önbizalommal fordult Hakim munkájához, mert hiszen tökéletesen megfigyelte az indiai mágus eljírását; a helyett azonban, hogy

anyán
Itt te
főljük,
melyé
csőült
elesett
az eg
leguag
ja a o
gyász
könyv
veteke
soha

gásod
am r
sűlsz,
lan k
dicső
földbe
a mel
rein é
ha erő
feleme
teledn

T
mély g
méltó
nőtesv
nemzet
hasznó
hon épi
vábbr
adj en
mindn
magszt
Mi aty

E
tenünk
trónod
hárd le
dicsőül
gyujtott
jó atvá
mi Meg

K
K
folytatt
a követ
A

mint me
hez, me
tölték
alattval

A
rült, s i
az új m
megfőzőt
állított
fel s má
lehelni;
jolva ő i
Allah ke
herceg n
már egy
biába m
vagy a s
a fejét é
be s ere
lása.

A
homlokát
rül neki
csak a n
nem meg
ontotta a

Ó ü
vetette u
a maga
hiába, cs
ceg szem
ib Eleaz
egyre az
én mester
tudnál ra

anyánk, e drága hon szívét megszagattatni soha. Itt tesszük szent fogadást, hogy mi az Istent féljük, a királyt tiszteljük, s a hazát szívünk mélyéből szeretjük. A te elvesztésed felett dicsőült halottunk! nagy a mi fájdalomunk, mert elesett a mi fejünknek koronája, megmérhetetlen az egész magyar haza gyásza, mert elveszett legnagyobb fia. Méltán énekelhetjük ezért: Sírjatok átván hagyatott nemzetek! Sion leányi gyászba öltöztetek. Légyenek az érte hullt könnyek. Emlékezetét fenntartó könyvek. Szíveteiket formáljátok oszlopnak. Melynek betűi soha le nem kopnak.

Most már nyugodj csendesen 92 évi lobogásod után kialudt nemes hamv! a feltámadás ama nagy reggeléig, melyen ismét meglesz a szűz, s elveszed magas érdemeid hervadhatatlan koronáját Megváltónktól, és léssz a menny dicső polgárává. Nyugodj csendesen a hazai földben kedves nőd és leányod hamvai mellett, a melyek a teiddel együtt hazaszállítottak.

És te üdvözült lélek, ki már a menny térein égi szárnyakon lebegsz, engedj meg nekem, ha erőtelen szavaim nem bírtak magasságodhoz felemelkedni; bocsáss meg, ha végtisztességtelenednek méltó tolmácsa nem lehettem.

Te pedig nagy Isten! vigasztald meg a mély gyászba merült derék fiakat, az elhunytak méltó utódait; vigasztald meg az önfeláldozó nőtestvért, de vigasztald meg az egész gyászoló nemzetet is, adj ennek időről-időre az elhunytokhoz hasonló bölcs Mózéseket, láng szavú Aronokat hon építő Józsuékat. Vedd oltalmad alá továbbra is és áldd meg édes magyar hazánkat, adj ennek dicső felvirágzást, boldogítsd ezt minden időn keresztül, hogy benne szent neved magasztaltassék most és mindörökké. Amen! Mi atyánk!...

Elhangzottak ajkainkon jó Atyánk! Istenünk! a halotti gyász ének és imádság szavai; trónod zsámolyához bocsátottuk fel azokat, óh hadd legyen előtted kedves az áldozat, melyet dicsőült nagy halottunk emlékére szívünk oltárán gyújtottunk; és legyünk mi megáldottak téled jó atyánktól egyenként és összesen Sz. Fiad a mi Megváltónk érdeméért. Amen!

Kossuth fiai Budapesten.

Kossuth Ferenc és Lajos Tódor tegnap folytatták látogatásaikat, melyekről tudó itónk a következőket írja:

A zsidótemplomban tartott gyász isteni

mint mestere, tiszta forrásvizet vett volna a főzéshez, megparancsolta, hogy a kazánt embervérrel töltsék meg, miért is a sajnó nagy számu derék alattvalóinak üttette le fejét.

A mű minden várakozáson felül jól sikerült, s így már előre örült a nagy dicsőségnek, az új méltóságnak és a drága kincseknek; a megtöztött szét darabolt, lepárolt és újra összeállított test, már jóformán eredeti alakját vette fel s már csak a lelket kellett a hercegbe belelehelni; ki is terjeszti karját s a test fölé hajolva ő is elmondja a magus szavait: „Sut Allah Allah kerim,“ de ime, legnagyobb rémületére a herceg nem akar ébredni. Kétségbeesve kiabálta már egymás után a magus mondását, de mind hiába mert nem tudta valjon a magus az orrán vagy a száján át lelkelni a testre; hiába verte a fejét és tépte a szakállát, az nem jutott észbe s eredménytelen maradt mindenféle próbálása.

A kétségbeesés izzadtsága már kiverte homlokát is, mert jól tudta, hogy ha nem sikerül neki a herceget életre kelteni; úgy nem csak a nagy kincs és a méltóság vesz oda, hanem még a feje is veszélyben forog, mert hiába ontotta anyai ember vért.

Ő ült mődra verte fejét, majd a hullára vetette magát s fujt minden erejével, mintha a maga lelkét akarná bele lehelni; de mind hiába, csak nem akartak megnyitni a herceg szeméi. Ordítva hányorgott a földön. Hakim ib Eleazar, öklözte fejét, tépte szakállát s egyre azt ordította „mért nem vagy itt oh én mesterem barátom, — egyedül csak te tudnál rajtam segíteni; — nagyot vétkeztem

tiszteletről visszatérve, Kossuthék a budapesti ügyvédi kamaránál tettek látogatást, a hol azonban — minthogy látogatásuk bejelentve nem volt senkit sem találtak. Innen eltávozva Horváth Sándor ev. lelkész, azután pedig Stieber Vince plébánost látogatták meg. A délelőtt folyamán felkeresték Samassa egri érseket, a kinél több mint fél óráig időztek és aktuális kérdésekről beszélgettek. Samassától Szmracsányi püspökhöz hajtottak a Kossuth fiuk, de a főpap nem lévén otthon, csak névjegyeket adták le. Innen Kossuthék egyenest gróf Károlyi Györgynéhez mentek a ki őket ebédre hívta meg. Mig Kossuthék távol voltak, lakásukon átadta névjegyét Bánffy Dzsó báró, a képviselőház elnöke.

A délután folyamán Kossuth Ferenc és Lajos meglátogatták Széchenyi Béla grófot, a Kossuth-szobor bizottság elnökét, azután Bánffy Dezső br. látogatását viszonzták, végre pedig Damjanich özevegénél tisztelegtek Este tiszteletükre supéet rendezett De Gerando Antónia a Hungária szállóban.

Kossuth fiai Jókainál.

Tegnap délután Kossuth Ferenc és Lajos meglátogatták Jókait. Kossuth Ferenc szavakkal üdvözölte Jókait:

Eljöttünk hozzád, köszönetet mondani azért a szép beszédért, de még inkább a te szép szivedért.

Kossuth Ferenc elmondá, minő meglepetés várt rájuk, midőn délelőtt kimentek a temetőbe, hogy Deák és Batthányi mauzóleumában koszorúikat elhelyezzék: atyjuk sírkövén két friss virágos koszorút találtak. Háromszázhatvanöt budapesti hölgy öszszesbeszélte, hogy egymást felváltva mindennap egy közülök friss koszorút fog e sírkőre letenni. Ez volt a második.

A honosítás kérdése is szóba jött. Mi közben Lajos Tivadar elmondá, (a mi különben köztudomású tény), hogy ő neki Olaszországban kitűnő és jól helyezett társadalmi állása van s csaknem minden nevezetese az államférfi barátságát bírja. Ferenc ellenben nem titkolá el azt a vágyát, hogy hazája honpolgárává legyen s a közügynek szolgálhasson.

— Azt természetesen fogod találni, hogy én más elvet, mint a függetlenségit nem vallhatok — mondá Jókainak.

— Én is azt hiszem: — de a mi füg-

ellened még csak egy csekély tisztelet ajándékot sem adtam akkor, amidőn feleznem kellett volna, hogy az életre keltés nagy művészetét megmutatd. Mily örömmel adnám most akár összes vagyonomat is, csak jönnél s legalább engemet, a nyomorult elbizakodottat mentenél meg.

Ekkor egy erős mennydörgés hallatszott, cikázó villámok siklottak a mindenségben keresztül s az ajtóban magikus fényben és jobbjában villogó karddal megjelent Gábor arkangyal: „Hivtál“ — mennydörgött a megrémült Hakimra, — „itt vagyok, haszontalan, hanem csak azért, hogy ocsmány tetteidért megbűnhődjél.“

Bölcsességgel áldott meg Allah, a többi halandók felett, de te azt nem az emberiség javára fordítottad, hanem becstelen vágyaid kielégítésére használtad, kapzsiságod nem irtózott a hálátlanságtól, hogy kincseidet még meg is kétszerezted; megvetetted, hogy józan dicsőségedet a gyógyítás forrásából; az igazság medréből merítetted, végtelen fősvényesség hátán nélkül kereste kielégítését az emberek kiontott vérében, hogy egy kiélt herceget életre keltess, ártatlan és az életnek örvendő embereket ölettél meg te... haszontalan féreg... légy átkozott!“

Hakim lesujtva rogyott térdeire — a bosszúállás angyalának villogó kardja érintette és... Bagdadban egy Mose-nak kölépcsözeten nyujtja a lesujtott, vak Hakim ib Eleazar remegő kezét és néhány paráért elmeséli minden arra menőnek az ő szomorú élet-történetét.

Zallabay.

getlerségi pártunk loyális párt s én csak örülni fogok rajta, ha ilyen nobilis ellenféllel fogok találkozni a kivel ha közjogi kérdésekben szemközt állunk is, de a szabadelvűség kérdéseiben egymás mellett haladhatunk előre.

— Ebben is boldogult atyánk példája az utmutató előttem, — mondá erre Kossuth Ferenc, ki utolsó lángjának fellobanásával is a szabadelvűség ügyét világította meg s a kormánynak és a szabadelvűpártnak adott igazat.

Azután megtekinték Jókai díszpolgári albumait, melyek egy ideiglenes állványon vannak elhelyezve (több kétszázal.)

— Ez is olyan kincstár, a minek nincs ára: mondá Kossuth Ferenc: — boldogult atyánknak is volt ilyen díszpolgári album-gyűjteménye; most már azt is haza küldjük: vaia hol majd elfér. Nekünk most már nincs otthonunk: lehullt száraz falevél vagyunk, a mit szertesöpör a szél...

A bucsuvételnél újból megölelték, megcsókolták a Kossuth fiak Jókait.

— A viszontlátásig!

A honvédszobor megkoszoruzása.

Tegnap délután fél négy óra tájban Kossuth fiai a várbeli díszterre mentek, hogy megkoszorúzzák a névtelen hősök emléksobrát. Az óriási babár- és pálmalevelekből font koszorut egy városi huszár hozta; a koszoru szalagján ez a felírás volt: A névtelen félisteneknek — Kossuth Ferenc és Lajos Tivadar.

A koszorút Kossuth Ferenc tette le a talapzatra e szavakkal:

Uraim! Eljöttünk megkoszorúzni a névtelen félistenek szobrát, kik valódi megalkotói voltak a jelen és jövő Magyarországnak, mert megmutatták, hogy a magyar mer küzdeni, tud győzni és meghalni ha kell, midőn törvényeit eltiporják és szabadságát és függetlenségét fenyegetik.

A koszoru letétele után a két Kossuth-fiu még néhány percig beszélgetett a jelen volt képviselőkkel, a kiktől Kossuth Lajos egyuttal búcsút vett, mert ő este 7 óra 45 perckor Nápolyba utazik.

Irodalom — Művészet.

* Az Athenaeum Képes Irodalomtörténetéből (szerk. Baöthy Zsolt) megjelent a 18-ik füzet, az előbbiekhöz hasonló gazdag tartalommal és kiállításal. Kiemeljük mindenekelőtt a nagydíszű színes mellékletet Kinizsiné-Magyar Benigna imádságos könyvének, az u. n. Festetich-kódexnek, 2-ik. kezdő-lapjáról vett gyönyörű facsimilét, melynek kezdőb. tujjében a kisdud Jézust tartó szüzanya, a lap alján a tulajdonosnak anyaiok által tartott címerképe látható élénk színezésben. A szöveghez a fedőlap nyujt magyarazatot. A szövegben ismét sok irodalmi vonatkozású illusztráció van: Bessenyei síremléke, Báróczy, Orczy, Péceli, Baróti, Szabó, Rájnis, Virág, Dugon es arcképei, Teleki, Anyos, Péczeli, Baróti, Rájnis aláírásai, Virágnak budai lakóháza s egy költeménye kézirati hasonmásban, Dugonics Etelkájának címképe stb. A hézagpótló vállalat füzetekenként jelenik meg s 40 krért minden könyvkereskedésben kapható.

Színház.

A „Citerás“

— (Eredeti operette 3 felvonásban. Szövegét írta Murai Károly, zenéjét szerzé Konti József.) —

(Első előadása a debreczeni színházban holnap ápr. 7-én.)

Hogy Konti a „Kópé“ bukása után jó ideig hallgatott, szinte kíváncsi lett már a közönség, hogy a Citerásban mit fog produkálni. Valamint nagyban felköltötte az érdeklődést az is hogy a librettót egy kitűnő vigjáték és tárcs író Murai Károly, a „Huszárszerelém“ írója írta.

És hogy először is a szövegről írjak, az mesze marad a „Huszárszerelemtől“ a minek egyedüli oka abban keresendő, hogy Murai nem

sméri elléggé az operettek világát s itt csak próbálkozott, de nem terepelt.

Ime a szöveg, ugy a mint azt röviden elő lehet adni, bár zilált volna miatt ez is igen nehéz.

Kukurilló ur, kormányzó egy olyan országban, hol trónért két uri ember versenyez. Az egyik Ricardó, a másik Diegó. E a Ricardó küzd a trónért és a darab végén győz is. Ez az egyik cselekmény.

A másik, a melyik ezzel együtt folyik s vele össze szövődik az, hogy Rozzettát megszőkteti a szüleitől Pabló a diák; Ricardónak incognitóban kell maradnia. Ezért ő te huzza Pabló diák ruháját, a diákot meg felöltözteti a maga királyi ruhába.

A kiküldött két detektiv aztán hol az egyiket fogja el, hol a másikat, de sohasem azt a kit elkellene fogni.

A darab személyeit általában két osztályba lehet sorozni, az egyik rész véletlenül szabadon járkal, a másik pedig ugyancsak véletlenül elfogott állapotban lelelézik.

Denique Pablóból pünkösdi király lesz s dícsőségesen bevonul székhelyére.

E közben Ricardó beleszeret Kukurilló kormányzó leányába Kukurillibe. Kukurilló azonban a királylyal (mert Pabló ő is annak tartja) akarja elvéteni a leányát, a ki erről mit sem akar tudni.

Hogy Rozetta is részt vehessen a második felvonásban, Pabló kinevezi házi szentnek; a mit a lakosság nagy örömmel fogad annál is inkább, mert a bájos Rozetta gyönyörűen járja a bolerót, rövid szoknyát hord s apró lábait kacéran himzett feketé selyemharisnyákba vannak bujtatva.

Mind olyan tulajdonságok, a melyek egy házi szentnek elengedhetetlen kellekei.

E közben a két detektiv ismét elfog néhány embert s ismét elszalaszt egy párt, a kit pedig el kéne fogni. A felvonás végén Kukurilló ösztönzésére Pabló az alkirály megkéri Kukurillit kezdés a harcias kis leány nagy nehezen kimondja a boldogító igent, a mi azonban igen rosszul esik az igazi királynak Ricardónak, mert megharagszik Kukurillóra.

Hírnök jó s pihege szól, hogy a másik trónkövetelő a város kapuja alá érkezett fényes hadsereggel. E-re Ricardó e vonul a csatába, de nem egyedül, mert Kukurilli, a ki ugy lát szik maga sem tudja miért akart a Pabló felesége lenni s hogy ezért miért hagadott meg Ricardó? után megy a harcmezőre.

A harmadik felvonásban Pabló és Rozetta szökni akarnak.

A két detektiv jön, elfog néhány embert, a kit nem kéne s viszont elszalaszt egy párt, a kit el kéne csipni. S ez ismét óriási derűtséget okoz.

Ezalatt megtörténik a színpalak mögött a nagy csúf, a melyben Kukurilli megmenti Ricardó életét s így (?) kiderülve köztök a félreértés, boldogan vonulnak be a harmadik felvonás végére. Minden további magyarázat nélkül Kukurilli az igazi király felesége lett, Pabló meg Rozettát veszi el!

Murai Károly róli kitünőségének nem fog ártani az, hogy egy keservesen rossz librettót írt, talán még a darab sorsára sem lesz az rossz hatással. Tudunk rossz darabokat, amelyek folyton a repertoiron vannak, de mindez nem tart vissza bennünket attól a kijelentéstől, hogy ez az irány menthetetlenül beleviszi az operette zsánerjét a morális krachba.

Téves felfogás az, hogy az operette fibretto lehet akár milyen lehetetlen bolondság, a földolog csak az, hogy bolondság legyen.

Ám jól van, legyen az a szöveg bolondos, legyen karrikatura, de ne rugja ki a lába alól a valószínűségnek az alapját.

Az operette életképes műfaj, ha szerzők respektálják azokat a hatásokat, melyek között mozogniok szabad, de csak felfelé szabad, — fejleszteni; mihelyt lesüllyed az orfium termékek színvonalára, akkor elveszti teljesen a művészi értékét s cirkusz komédia, lesz belőle.

Még mielőtt a szövegtől elbucsznánk csak egy megjegyzésünk van arra a teméntelen szójátékra, a mi benne előfordul. Szerin'ünk a szójáték csak akkor jó, ha v gy nagyon jó vagy

nagyon rossz. Mert ha nagyon jó, akkor azért nevet az ember rajta, ha pedig nagyon rossz akkor meg ezen lehet mulatni. Csak se jó se rossz ne legyen, mint ebben a szövegben, mert akkor egyszerűen bosszankodunk rajta.

Ellentétben a szöveggel Konti muzsikája nagy haladásról tanuskodik bizonyos irányban. Kontinak az előző operetteiben több az eredetiség ugyan, mint a Citerásban, de ez az operette izléssel van megrlva s megszerkesztve.

És ebben az irányban kellene haladnia a többi magyar operette-komponistának is.

Nem szabad a publikumot rászoktatni arra, hogy más iránt ne legyen érzéke, csak rithmus iránt, nem szabad csupán csak nyers tánczenével traktálni. Hiszen a zeneművészet csak akkor éri el az igazi hatást, ha a szívhez, a kedélyhez és az észhez egyaránt szól. Nem szabad a lábakat megtenni kritikusoknak, mert hát ez a láb a többek között — rug is.

S ezért örvendünk annyira azon, hogy Konti a Citerásban frontot csinált a polkás és waltzeres áramlat ellen s meg vagyunk győződve arról, hogy a közönség ezt a nemezebb izlést méltányolni fogja. Dícsérettel megemlékezünk a hangszerelésről, amely kifejező, változatos és diszkrét. A nagy dob és cintányér, nemkülönben a puzonok és trombiták gazdalkodása megszűnt s a vonósok s fafuvók játszáka a főszerepet. Az egyes számok közül egy egész sereg van, a mely okvetlenül tetszeni fog. Ezek: Pabló mandolinátás entréje, Rozette keringő belépője, a melynek a főtémája a királyfogásbeli „A szökés párosan“ című keringőnek sikerült anagrammja, továbbá az „Ah, szép a bibor“ kezdetű hangulatterjes Románca. Hangulatos Izabella induló belépője s szinte kéri az operette-muzsika keretéből a királydal. Felemlítjük még az „Anita csinos leány volt“ kezdetű mandolinátást s a harmadik felvonásbeli kuplét, melynek refrénje:

„De ez köztünk maradjon“, melyből a szövegnek néhány strófáját mutatoul ime közöljük:

Mióta Olmütz éreke,
Amire ki se gondolt,
Egy Kohn lett, azt hiszik, hogy az
Első ember is Kohn volt,
A Király utca büszke lett
S önézetes a bőrze,
S ki már nem Kohn, büszke, hogy Kohn
Volt legalább az őse.
M-gvallom hát titokban,
Hogy voltam magam is Kohn —
De ez köztünk maradjon,
De ez köztünk maradjon,
Kérem, köztünk maradjon.

Sajnálom a képviselőt,
Főképp a liberálist,
Kerületének mért adott
Könyvelmüu reverszá ist.
A választókhöz így beszélt:
Szavazzatok ti rám csak,
Barátaim vagyok én is a
Polgári házasságnak,
De másként szólt a paphoz
Csak hogy rá szavazzon:—
De ez köztünk maradjon,
De ez köztünk maradjon,
Kérem, köztünk maradjon.

A vígadóban aminap
Egy elgáns barátom:
Jöjjen csak — így kiált felém,
Ejnye be jó, hogy látom,
Mondok valami rdekest,
Kövessem egy sarokba —
S hogy kíváncsián követem,
A titok kisült nyomba,
Gondolják azért nivott,
Hogy őt fo intot — adjon?
De az köztünk maradjon,
De az köztünk maradjon,
Kérem, köztünk maradjon.

Mondhatjuk, hogy a kik megnézik ezen ujdonságot, kitünő zenei élvezetben fognak részesülni, mert igazán mestermű ez, a melyben még a komoly zene barátai is sok élvezetet találnak.

Helyi hírek.

— Kossuth Ferenc Debrecenben. A budapesti lapok útján az egész országot bejárta a hír, hogy Kossuth Ferenc megdicsőült atyja temetése után meglátogatja a nagyobb vidéki városokat, első sorban pedig azokat, amelyek

a szabadságharc történetében legnagyobb szerepet játszottak. Majd jött e hirre a cáfolat, hogy még eddig semmiféle megállapodás nem történt a körutra nézve, — sőt elhatározás sem jött létre e tekintetben. Egészen biztos forrásból értesülünk, hogy Kossuth Ferenc pár nap múlva fog határozni a fölött, meddig marad ezuttal Magyarországon s hogy tesz-e körutat a vidéken. Ha erre elhatározza magát, ez esetben hat hétig fog hazánkban időzni, mialatt sorba járja azokat a vidéki városokat, amelyek történetének lapjaira Kossuth Lajos letörölhetetlen betűkkel írta fel a nevét. Debrecen város — forrásunk szerint — semmiesetre sem marad ki a Kossuth Ferenc látogatásával megítisztelt városok sorából. Debrecen közönsége, ha t. i. a körutra elszánja magát Kossuth Ferenc, valószínűleg vasárnapoz két hétre, — április 22-én üdvözölheti falai között a legnagyobb magyar elsőszülött fiát.

— A városi közigazgatási bizottság tegnap délután tartotta havi rendes ülését gróf Dégenfeld József főispán elnöke alatt. A bizottság rendes folyó ügyeket tárgyal s ezenkívül tudomásul vette az előtte felolvasott szakelőadói jelentéseket a mult március hónapról. E jelentésekből kiemeljük a következő fontosabb adatokat. A rendőrség lopásért 5, rendőri kihágásért 107 egyént tartóztatott le; a toloncok és kényszer-utlevéllel kiutasítottak száma 82 volt. Különböző iparágak önálló gyakorolhatóságára 31 egyén kapott ipari igazolványt. A katonaság létszáma volt 1064 közhadseregbeli 215 lóval és 676 honvéd 149 lóval. A lakosság összesen 19775 frt állami egyenes adós mintegy 1370 frt egyéb illetéket fizetett be. — A közegészségi állapot általában kedvező volt, kevés megbetegedés és halálozás fordult elő. Heveny ragályos betegségek közül csak kanyaró és ronszó toroklob jelentkezett szörványosan, — utóbbi 5 halálesetet okozott. — Összesen 97 fiú és 94 leány született — 191 gyermek, akik közül 129 ref., 39 r. kath., 4 ág. ev., 19 izr. Meghalt 54 férfi és 59 nőnemű, együtt 113 egyén. Ezek közül 79 ref., 25 r. kath., 4 ág. ev., 5 izr. Házasságra lépett 31 pár ev. ref., 1 pár ág. ev., 1 pár izr. — A kir. tanfelügyelő meglátogatta a r. kath. elemi iskola tiz osztályát. Az első osztályok sikeres kísérletet tettek az állóírással, — a II. fiúosztály meglepő eredménnyel tanulja a hangjegyről éneklést. Az iskolai nevelő-oktatás és a rendtartás teljes elismerést érdemel. A n. ipariskola megvizsgálása is kedvező haladást mutatott fel. De minthogy ugy az intézet, mint az egyesület elemi iskolája későn kezdte a tanítást, szükséges volt az évről vizsgálatokat július végére tűzni ki. A dajkaképző-tanfolyamon a képesítő vizsgálat e hó végén megtartható lesz. A város kisedővodái oly szerte elterjedtek, hogy törvény nem léteben is sürgős gondját képezné a város hatóságának új intézetek felállítására: az óvótörvény életbelépése után 2 évvel pedig immár elodázhatatlan kötelessége; újabb lépéseket tett a tanfelügyelő a törvény haladéktan foganatosítására.

— A debreceni egyetem javára újabb szép adományok érkeznek a ref. püspöki hivatalhoz: Szorkolai S ágy Gyula vasuti üzletvezető, mint a magyar kir. államvasutak Debrecenben állomásozó tisztikarának tagjai között eszközölt gyűjtés eredményét, tegnap 1207 koronát fizetett be említett hivatalnál. Berger Henrik debreceni birtokos alapító levelet terjesztett be a püspöki hivatalhoz, melyben a debreceni főiskola bármilyen irányú fejlesztésére, minden korlátozás nélkül feljárnál 200 koronát, melyet kívánatra bármikor lefizet. Egyszermind köte ez magát és utódait, hogy a nevezett öszszegyet a főiskolának egyet mi rangra emelése alkalmával 1000 koronára egészíti ki, olyképen, hogy minden egyes fakultás megnyitásakor 200—200 koronát fizet. Segesváry József a nagy károlyi egyházmegye esperese újabb alapító-levelekben a következő adományokat terjesztette be: Bodoky Gyula 100 korona, a kántorjánosii egyház 200 korona, Csujja Imre 100 korona; évjárdék kötvényekben. Segesváry József a maga részéről 100 korona, a szamoszegi egyház 200 korona, özv. Uramovics Sándorné (30-

maköz
az o l
Gyula
István
korona

recenb
az első
ez idő
A gyű
Sándor
alkalm
adomá
379 ko

való te
körök
nél is
reggel
gyalog
póttart
táborn
véd tisz
templom
Péter
v. püs
melyben
iránti
laktany
jelenlét
elmond

gen f
vévala
fő hely
fogva
helyere
hivatali

f. hó 8
alakuló
lete hel

gal. A
keit kö
védörv
§-7, 3
12, 37.
5. §-7
§-11,
Kézések
mellett,
németor
könnyít
hogy a
tartózk
száiban
köteless
célokra,
hető mo
t a l a
tassak n
monarch
adattak
ha az
kivételes
nak meg
betegség
a fegyve
lén való
felmentés
e további
állapítás
orvosai

főálloma
én a nu
nem va
árverzet

tetjük v
évi adón
különbö
viselöket

nap közö
fordult elő
hasáb 15.
II. hasáb
hasáb 8. s
a m a k
rejtik hely
ban helyet.

maköz) 40 korona, Bay Mihály 40 korona, az olcsvai egyház 80 korona, Szikszay Gyula volt debreceni jogász 100 korona, Fejes István 50 korona, Asztalos Kálmán 50 korona.

— **Adakozás a Kossuth-szoborra.** A Debrecenben felállítandó Kossuth-szobor javára az első debreceni magyar asztaltársaság tagjai ez ideig magok között 40 koronát gyűjtöttek. A gyűjtést tovább folytatják. — Forgács Sándor, a Csokonai nyomda r.-társaság egyik alkalmazottja szerkesztőségünkben 1 forintot adományozott a szoborra. — Eddigi gyűjtésünk 379 korona és 40 fillér.

— **Honvédek esketése.** A katonák újból való telesketése, melyet a katonai kormányzó körök a múlt évben rendeltek el, a honvédségnél is érvényesítették. Debrecenben e hó 8-án reggel 8 órakor a március hó 1-én, a 3-ik gyalogezredhez bevonult honvéd-ujoncok és póttartalékosok élükön Reviczky István tábornokkal és a Debrecenben állomásozó honvéd-tisztikar összes tagjaival a róm. kath. templomba mennek, ahol először Tárkányi Péter misét tart, aztán dr. Wolfka Nándor v. püspök-plébános egyházi szónoklatot mond, melyben inteni fogja őket a király és bazaar iránti hűségére. A templomból a péterfi-utcai laktanyába vonulnak, hol az összes legénység jelenlétében újra leteszik a már egyszer általuk elmondott esküt.

— **Kinevelések a városházán.** Gróf Degefeld József főispán a városi aljegyzővé választott Roncsik Lajos helyettes számvevő helyére ideiglenes minőségben apr. 10-étől fogva Kondor Kálmán számtisztet, ennek helyére pedig Harangi László bejelentési hivatali irodatisztet nevezte ki.

— **A debreceni Kossuth szobor bizottság** f. hó 8-án vasárnap d. e. 11 órakor tartja alakuló gyűlését a kereskedő utca önképző egylete helyiségében.

— **Ujabb katonai egység Németországgal.** A honvédelmi miniszter egy f. é. márc. 27-én kelt körrendeletében közhírré teszi hogy a védtörvényi utasítás hadsereg II. része 5. §-7, 33 §-7, 38. §-5 és III. része 26. §-12, 37. §-2, hogy valamint honvédségi II. része 5. §-7, 30. §-7, 35. § 6, és III. része 25. §-11, és 36. §-2. C. pontjában foglalt rendelkezések teljes érvényben nagysáma mellett, s azoknak mintegy kiegészítésül a németországi kormányval a viszonyosság alapján könnyítés céljából, egyezmény kötött az iránt, hogy a Magyarországon vagy Ausztriában tartózkodó németországi és viszont a Németországban tartózkodó magyar vagy osztrák védőkötelességek és az önként belépni kívánók, katonai célokra, a katonai ügyosztályoknál megtekintendő módokat mellettel teljesen eldöntötték a katonai orvosok által vizsgáltassák meg magukat. Ugy a németországi, mint monarchiának hadügyminiszteriuma által azért adattak ki e célok közöttösen rendeletek, hogy ha az illető védőkötelességek, a rendes, vagy kivételes tényleges szolgálatra behívó parancsnak megfelelő betegség miatt nem képes, avagy betegség miatt a katonai kiképzés elhalasztása, a fegyvergyakorlaton vagy az ellenőrzési szemlén való megjelenés kötelezettsége alól magát felmentetni óhajtja, testi állapotának, illetőleg e tovább szállításra való képtelenségének megállapítása céljából, az említett államok katonai orvosai által közcsonösen megvizsgáltathassanak.

— **Gazdátlan aruk eladása.** A helybéli főállomás arukadásti raktárban ápril. hó 12-én a huzamosabb idő óta raktáron levő és ki nem váltott aruk nyilvánosan el fognak árvereztetni.

— **A szavazási jog érdekében.** Figyelm-zetjük városunk adózó polgárságát, hogy mult évi adóhátralékát e hó 15-éig fizesse ki, mert különben kihagyják nevét az országgyűlési képviselőket választók jóvá évi listájából.

— **Sajtóhírek.** Krausz Vilmos főrabbinak tegnap között beszédében néhány érdekes avató sajtóhíbe fordult elő, melyeket következőleg igazságnak helyre: I. hasáb 15. sor — zaslója helyett szószólója. II. hasáb 4. sor — alakna helyett alaknak. II. hasáb 8. sor — ezek korszakalkotó helyett ezek a m a k o r s z a k a l k o t ó. II. hasáb 35. sor — rejlik helyett rómlik. III. hasáb 24. sor — Rómában helyett. R á m á b a n.

Táviratok.

(A „Debreceni Ellenőr“ s. tudósítójától.)

Kossuth Lajos Tódor elutazott.

— Érk. d. e. 10 órakor. —

Kossuth Lajos Tódor tegnap este visszautazott O. aszországba. Nápolyba ment. Az indóházhoz kikísérték családja ismerősei, a székes főváros hatósága részéről ott volt Gerlóczy Károly polgármester, a ki bucsuzó beszédet intézett a távozóhoz. Kossuth Lajos Tivadar könyezve válaszolt s megígérte, hogy minden évben visszajön ezután Budapestre s meglátogatja édes atyja sirját.

Görgey Kossuthról.

— Érk. déli 12 órakor. —

Egy hírlapíró meginterwiewolta Görgey Arthurt az iránt, hogy milyen viszony volt közte és Kossuth között. Görgey válaszában legérdekesebb része volt az, hogy közte és Kossuth között mindössze két szer volt nézeteltérés, s köztük semmi mélyebb gyűlölet nem létezett. Továbbá: hogy a világsi fegyverletételt Görgey Kossuthal együtt állapította meg.

A szatmáriak méltatlankodása.

— Érk. d. u. 2 óra 30 p. —

Szatmáron városzerte nagy visszatetszést keltett Meszlényi r. r. kat. püspök, Kossuth rokonának azon tette, hogy a kath. templomokban beültette Kossuth Lajosert a harangozást, holott az összes többi telekezetek templomaiban nem csak meghúzták a harangokat, de gyászisteni tiszteleteket is tartottak.

Az alkotmány veszedelme Szerbiában.

— Érk. d. u. 3 ó. —

Szerbiában nagy az izgalom az összes politikai körökben, melyek attól tartanak, hogy Sandor király rövid idő múlva felelő gesztit az alkotmányt.

Sztrájkoló hírlapírók.

— Érk. d. u. 3. 40.-kor. —

A budapesti lapok összes szerkesztősegei ma visszaküldötték a képviselőház háznagyának jegyzékét br. Banffy Dezső elnök amaz ösmeretes intézkedése miatt, melylyel őket kizárta a ház folyosóiról. A lapok mindaddig, míg a rajtok elkövetett sérelem orvosolva nem lesz, a képviselőház üléséről nem közölnek tudósítást. E közös elhatározashoz több vidéki lap szerkesztősege is csatlakozott.

Ezredéves kiállítás.

Budapest, április 5.

Az 1896-iki ezredéves kiállítás szervezési előmunkáit lényegükben befejezték és most már a tulajdonképeni kiállítási munkák időszaka kezdődik. Az országos bizottság és a csoportbizottságok megállapították a kiállítás mindegyik osztályának programját és kereteit; — sok merész újító eszmét fogadtak el, nagyratörő célokat tűztek ki. A kiállítás ügyeit intéző kormány-férfiak nem riadtak vissza semmi költségtől, hogy úgy az egész kiállítási terület, mint az egyes kiállítási épületek méltó színhelyei legyenek az országos ezredéves versenynek, a megvalósítandó nagy eszméknek.

A tavaszi idő beálltával száz meg száz munkás kéz jön mozgásba, hogy a városligetet

átalakítsák az ezredéves kiállítás színhelyévé, a hol azután föl lehet építeni a csarnokokat, a melyek a nemzeti munka remekeit befogadják majd.

Végül a kiállítási igazgatóság szét küldte már a bejelentési levek tíz ezreit és minden városban, minden megyében működnek már a közeggek, a kik az egyes kiállítóknak megadják a szükséges utbaigazításokat.

Mert a nemzet munkásain a sor, hogy a kijelölt kereteket betötsék tehetségük és szorgalmuk eredményeivel, hogy bejentsék az ész és a kéz remekeit, melyek bemutatásával tanusítani fogják, hogy ezer év múltával a műveltség milyen magas fokára emelkedett a nemzet, az östermelés, az ipar, a kulturális haladás minő alkotásai és viszonyai biztosítják a magyar államnak a második évezredet.

A legutóbbi hetek eseményei elterelték az ország figyelmét az 1896-iki ezredéves kiállítástól. De ez az idő sem veszett kárba. A nemzeti lelkesedés hatalmas megnyilvánulása fölkelte az egész művelt világ érdeklődését és a nemzet minden fia most még inkább meg fogja ragadni az alkalmat, mely 1896-ban kínálkozni fog arra, hogy a világgal megismertessük a most megújítókozott erkölcsi erőnek szellemi és anyagi hatalmi eszközeit is.

Az időpont most a legkedvezőbb. Most, midőn az egész magyar nemzet annyira egynek érezte magát, most gondoljon mindegyikünk arra, hogy a millennium ünnepén mivel fog a maga részéről hozzájárulni ahhoz, miszerint a nemzeti próbatétel a nagyszabású kerethez, a kitűzött célhoz, az évezredenként csak egyszer ismétlődő alkalomhoz méltó legyen.

Es már most szükséges, hogy mindegyik kiállító jelentkezzék; mert így egyrészt a kiállítóknak kellő idejük marad, hogy a kerületi bizottságoktól utbaigazítást kérjenek és a bejelentett tárgyak kivételére megfelelő gondot fordítsanak, másrészt pedig a rendezéssel megbízott közeggek gondoskodhatnak arról, hogy az idejekorán bejelentett kiállítási tárgyak kellőleg érvényesüljenek és a nemzeti munka millió és millió remeke harmonikusan rendezett, minden részletében gondosan egybeillesztett egészet képezzen.

Itt-ott rebesgetnek kószahíreket a kiállítás esetleges elodázásáról. A leghatározottabban állíthatjuk, hogy ezeknek a mende-mondáknak semmi alapjuk sincs. Kiállítás-technikai szempontból semmi ok sincs az elodázásra, mert az egyes-egyedül csak a kiadások növelését eredményezné. Egyesek bizonyos nagyszabású közmunkák befejeztétől akarnak függővé tenni a kiállítás megtartásának idejét. Ez képtelen kívánság; mert a hatalmasan haladó Magyarországon most már mindig fognak nagy közmunkák folyni, de a Magyar állam megalkotásának ezredik évfordulója úgy, a mint a köztudat azt megállapította: olyan mozzanat, a melyhez képest még a legnagyobb szabású közmunka is elenyészik.

Tehát itt az ideje, hogy a nemzeti munka összes képviselői az alkalmat, a hol a hazafi felbuzdulást évezredre szóló alkotásban megtestesíthetik, siessenek megragadni és az 1896-ik millenniumi kiállításon bemutatandó remekeiket az illetékes közegyeknél bejelenteni tovább ne készenek.

A Konez Pál fuvarja.

— E beszéles. —

— Irta: **Abonyi Lajos.** —

2

(Folytatás.)

Az izzadtságot törölték mindketten a homlokukról. A szegény Franci már majdnem sirva fakadt.

Végre Sára asszony megunta a dolgot és oda tartotta közzéjük a mécsét.

Hát mit látott? Nem valami csodát; nem valami rémóriást, mely a magyar huszárok segítségére lépett volna ki a híd alá földfeletti hatalmával, hanem azt, hogy a szerencsétlenek oda nyergelték az erős akácfa strájját a lóhoz s terhelővel s az nem eresztette a lovat.

E' taszított Pált, németet onnan s helyre hozta a hibát maga.

— No most már eredj, . . . hogy soha se lássalak többet.

De biz az nem úgy történt. Mert Franciék megint csak visszajöttek estére, csak egy kis ijesztgetés volt, egyéb semmi. Nem oly könnyű a némettől szabadulni; — hányszor de hányszor előfordult még ilyen megszaladás a hosszú, kegyetlen télen. Elmentek, meg visszajöttek, úgy, hogy a szegény magyar ember nagy sóhajtásokba merült: „Vajjon meg fogunk-e tőlök valaha szabadulni; egészen!”

Aztán a tavasz eljött. Nem tétovázott soká gyorsan, hirtelen beköszöntött, s mert a nap szépen, mosolyogva előntötte fényével a mezőket, a pacirta vidoran repesve dalogatott fönn a szép tiszta levegőben, itt-ott egy-egy fecske örömmel csapongott vissza az ismerős hajlékhoz, melynek ereszébe tavalyi fészke várt reá.

A tavaszt, az első fűszálat, a verőfényes napsugárt, az első pacirtaszót, az első fecskét mosolygó örömmel üdvözölte mindenki, mert azzal egyszersmind egy új, boldog élet virradását vélték köszönteni; — ezuttal azt is lesték, mikor fognak az első huszárságok fölpirosítani a láthatár párás délibábjában, mint valami tündérlátományok?

Szinte örömmel várták, mikor fognak a tavaszi munkára indulni.

Már tudniillik nemcsak a huszárok, hanem a jámbor, szelíd, munkás földmivelők is, kik mindég azon gondolkoznak, azon munkálódnak, a miből ez a nyomoruságos emberi nemzet a háládatos föld hátán képes legyen megélni.

A katona dolgozik a halálnak, a földmivelő dolgozik az életnek.

No de hát a mi katovánk most dolgozott a dicsőségnek és szabadságnak s ez által dolgozott a szép jövő életnek, az utódok boldogságának is.

— Bizony szép dolog ez, a hogy verik ezt a németet, — mondogatá Pál bátya, amint hírét kezdte hallani a tavaszi diadaloknak, — majd csak ide is elérnek valaha.

— Szép, szép . . . — mondta Sára asszony, — hanem itt van már az ideje annak is hogy kend se pipálgasson s újságot hallgasson a malom alatt. El kellene már azt az árpavetést is kezdeni, vagy mi? A kegyelmed András öcsöce már tegnap hozzá látott, pedig az szegény özvegy ember, azza sincsen, aki noszolná, — hanem kendnek megint megállott az esze, s ha én nem volnék, eszibe sem jutna tán kendnek.

Mivel hogy hát Sára asszony eszébe jutatta a dolgot, Pál bátyának nem volt tanácsos a dolgot halogatni. Az Örszike tarisznyára rakta a lebbencset, a serpenyőt, a Pista gyereket előbuzta az eketaligát, új nyelet ütött az üsztökébe.

— Hagyja kegyelmed azt a gyöngye gyereket, — förmedt oda Sára asszony — majd fölsegítem én kendnek hányni ezt a négy-öt zsákot a kocsira.

Hiába vakargatta Pál bátya a feje tetejét, hogy még fagy is lehet, de még éppen egy csata, egy pár ágyulövés is elriaszthatja a földjéről, amint ott csendesen vetegeti árpacskáját, de meg hogy ha a malom társalgó körét ott hagyja, nem is tud semmit a világ folyásáról. —

Mindegy, — meg kellett lenni. — A Pista gyerek befogta a Bogárt és Báronyt, a nyírott csikót, amelyiknek még a nevére nem tudtak a Pistával megegyezni, — oda kötötték lógósnak.

Befogni csak megengedte, hanem lajtani a viláért sem engedte másnak, mert a gyerek megkinozza a szegény párákat.

Aztán, azon a szép keddi napon kiindultak a tanya felé, hogy szombatig elő sem jönnek.

Pedig jobb lett volna, ha a gyerek hajtotta volna. Régen kiértek volna s nem történt volna meg vele az első szerencsétlenség éppen a falu alatt, amint a kertekből kifordultak.

(Folyt. köv.)

Csizmadia és a festő.

— Szerelmi krónika. —

Pisze volt, ragyás volt, mégis két legény homlott utána; egy csizmadia és egy festő.

Az angyal szive jobbra is hajlott, balra is hajlott. Szerette a csirizt, szerette a festéket is.

De észrevette ezt a dikics és musta hüségese kezelője és így szólt:

— Tubicám! Annnyit mondok, hogy ne kacints félre, mert ha még egyszer észreveszem, hogy azzal a szobafestővel nyájaskodol, szivedbe szurom ezt az árat!

Azonban hasztalan volt minden ijesztgetés, mert a leány szive olyan mint fenyőfa gyökere, mennél nagyobb szikla van rajta, annál jobban ágazik-bogazik.

A szerencsétlen csizmadia észrevette, hogy ismét festékes az ő babájának az orra hegye.

— Hát már sohasem lesz ennek vége. Na megállj!

Tegnap azután hallotta, hogy az ő mennyországában egy cuppanás... két cuppanás... csókolódik a piktor.

Berohant a szobába, de már akkor a festőlegény kiugrott az ablakon; a kacér galamb pedig az ajtón repült ki.

— Megállj te pakfong Munkács! És rohant után.

A két szerelmes legény összeölelközött, de nem szeretettel, hanem fekete gyűlölettel eltelve.

Hanem bizony a piktor markosabb volt és úgy vágta a csirizes tábla a bőrművészt, hogy majd belefullt.

A legyőzött legény, midőn kimászott a csirizes táblából, busan lehajtotta szép okos fejét összeráncolta a szemöldökét; elővette a görbe árat és midőn a nap felszállt, beosont a kis pisze szobájába és az ágy alá bujt.

Mikor a csapodár hajdon hazament, észrevette a villogó tört, a hegyes árat.

Nosza nem kellett egyéb, szaladt a ház tulajdosához, a ki két markos udvarost küldött ki a féltékeny csizmadia legény elfogatására, ki sirva-riva mentegette magát, hogy ő nem akart gyilkolni, csak az emlék-tárgyait szándékozott elvinni hűtlen kedvesétől.

Mikor pedig szabadon eresztették, torokszakadtából énekelte azt a nótát, hogy:

Szerencsétlen az az anya,
Kinek fia csizmadia.

Apró-cseprő.

* Deák Ferec-Adamák

I. Egy közeli rokona felhozta Budapestre három fiát, hogy Deák Ferencnek bemutassa őket. Felkeresték lakásán s az öreg megszokott nyájasságával fogadta a vidéki atyfiakat,

— No öcsém, mi hozott benneteket?

— Be akartam mutatni fiaimat, urambátyám, ha megenged. Tibamér, Elemér és Olyér.

Az öreg ur elmosolyodott.

— Na kedves öcsém, ha még egy fiad születik, azt csak Kolompér-ra kereszteltetheted.

II. Abban az időben, midőn nyelvészeink a hosszú magyar szavak megrövidítésén fáradoztak s csináltak iszonyu banális hangzású rövid szavakat, felkereste egyik ilyen nyelvész az öreg urat, kivel nagyon jó ismeretségben volt. Természetesen a beszéd a szónyirbálás körül forgott.

— Nézd csak, kedves bátyám, nem furcsán hangzik ez: homokos-agyag. Nem volna szebb így: homag.

— Nem biz, édes öcsém.

— Miért?

— Nem jól hangzik. Hiába, hiányzik valami belőle.

— Micsoda, bátyám?

— Az a mi nálad is kedves öcsém! az agy.

A nyelvész örökre letett a szónyirbálás mesterségéről.

* Az utolsó vigasz.

Egy fiatal özvegy férje sirjánál:

„Megvan legalább az a vigaszom, hogy már most mindig tudom, hol töltöd éjszakáidat, édes Józsikám!”

A: Ugyan, hogy képzeled, hogy ilyesmit elhihessek? Ehez már ostobább embert kell keresnie?

B: Ön képtelenséget követel tőlem.

Nagy válságokban a szív vagy ő szétörik, vagy megacéosodik.

Balzac,

Én is olyan vagyok, mint a kis hegyi patakok; átlátszók, mert kevésbé mélyek.

Voltaire.

A természet polgáris; azt akarja, hogy dolgozzunk; szereti a kerges kezeket és csak a gondolkodó homlokok előtt tárja föl magát.

Renan.

Az emberi szellem mindig halad, de csigonalakban.

Goethe.

A gondolat, az eszme, az értelem munkája, míg az ábrándozás gyönyöre, kéje. Ábrándozással helyettesíteni a gondolatot, annyi, mint mérget keverni a táplálék közé.

Hugo Viktor.

* A szerelem statisztikája Bourget egy táblázatot állított össze a szerelmesekről. E szerint esik:

100 hivatalnokra (bíró, ügyvéd, stb.)	5 szerelmes
100 orvosra	10 „
„ tanítóra	25 „
„ tanárra	5 „
„ katonatisztre egészen a kapitányig	90 „
„ katonatisztre kapitánytól fölfele	5 „
„ festőre	80 „
„ szobrászra	50 „
„ muzikusra	10 „
„ drámai színészre	20 „
„ tenoristára	60 „
„ komikus színészre	99 „
„ kereskedősegre	90 „
„ utazó ügynökre	20 „
„ üzlettulajdonosra	5 „
„ hírlapíróra	50 „
„ drámaíróra	10 „
„ regényíróra	15 „
„ költőre	30 „
„ tudósra	1 „

A miből kitűnik, hogy legszerelmesebb természetűek a komikus színészek s legkevésbé azok a tudósok.

Közgazdaság.

A gazdasági egyesületek értekezlete.

A debreceni gazd. egyeslet kiküldöttei Steinfeld Mihály és Szűcs Mihály jelentése a gazdasági egyesületek ápril hó 5-iki gyűléséről.

Debrecen apr 8

Az országos magyar gazdasági egyesület kezdeményezéséből kifolyólag a hazai gazdasági egyesületek kiküldöttei tegnap délelőtt jöttek össze Budapesten a Köztelek helyiségében, hogy az ezredéves országos kiállításra való képviseltek módosítási módjait s egy ugyanazon alkalommal tartandó országos gazdasági kongresszus tartásának a módosításairól értekezzenek.

A kiküldöttek igen nagy számban gyűltek össze s az értekezleten megjelentek Miklós Ödön államtitkár, Bernolák Sándor a mezőgazdasági kiállítás igazgatója, s igen sokan a notabilitások közül.

A gyűlést gr. Desseffy Aurél, az országos magyar gazdasági egyesület elnöke vezette.

A gazdasági egyesületek, mint a hazai mezőgazdaság fejlesztésének organumai külön kiállítás rendeznek, melynek keretébe fölveszik összes működésüket s azt szemléltető modorban állítják ki. Nevezetesen ezen együttes kiállítás keretébe felvételre javasoltott:

1. Az egyesületek megalakulása, fejlődése és működésére vonatkozó adatok táblázatos és grafikus bemutatása.

2. Az egyes egyesületek kezelése alatt levő gazdaságok, berendezések képből és írásban való bemutatása.

3. Az egyesületek működési területén levő gazdaságok monográfiái.

4. Esetleges minta-gazdaságok bemutatása rajzokban, modellekben stb.

5. Az állat-tenyésztésre vonatkozó munkálkodás.

Az értekezlet a gazdasági kongresszus tartását szükségesnek hangszorozván, azt megtartani határozta, idejéről kitéve a kiállítás évenek szeptember havát, a mikor a szarvasmarha-kiállítás tartatik.

A gazda kongresszus jellegére nézve annak eredetileg javasolt nemzetközi volta eljuttatott.

A további tárgyalások folyamán a következő határozati javaslat fogadtatott el:

1. Mondja ki a gazdasági egyesületek értekezlete, hogy az ezredéves kiállítás alkalmából egy országos gazda-kongresszus rendezését szükségesnek tartja.

2. Annak időpontjául 1896. év szeptember havát alapítja meg.

3. Ezzel kapcsolatban kirándulásokat rendez nemzetközi jelleggel.

4. Ebben elfogadja a gazdasági egyesületek kollektív kiállításának eszméjét.

5. A kongresszus mint kollektív kiállítás programjának részletes kidolgozására s költségvetés készítésére egy rendező nagy-bizottságot választ, melynek tagjai a kongresszus-letéltető bizottságban az országos gazdasági egyesületekből 20 tag, a földművelésügyi miniszterium által kinevezve 20 tag s minden vidéki gazdasági egyesület részéről a viszonyokhoz mérten 2-4 tag.

6. Ugyane nagy-bizottság alapítja meg a költségeket és az ahhoz való járulási arányt; eleve kijelentvén, hogy az országos gazdasági egyesület ad 4000 forintot, a többi egyesületek tehetségük szerint 100-500 frttal járulnak a mű sikeréhez stb.

Igenjő benyomást keltett Miklós Ödön államtitkarnak azon kijelentése, hogy a földművelésügyi miniszterium az egyesületek munkásságát a hazai mezőgazdaság felvirágoztatása körül szíven hordván, azoknak a legmesszebb menő támogatást adni kész.

A gyűlés emelkedett lelkes hangulat mellett zárult be, s az országos magyar gazdasági egyesület bizatott meg, hogy a határozati javaslat alapján az egyesületeket értesítvén, tájékoztatva magát az anyagi hozzájárulás mértékéről, valamint intézkedjék a nagy-bizottság összehívása iránt.

E mozgalomban a debreceni gazdasági egyesületnek nevezetes rész juthat, ha tagjai kelően elfoglalják a helyzetet. Debrecen gazdasági egyesülete immár 27 éve működik mezőgazdaságunk haladásán, van tehát anyaga a kiállításra. Debrecen s annak mezőgazdasága oly sok ismertetni való ténnyel gazdag, hogy azt megírni okvetlenül kell. Működési körében esvén a Hortobágy s a debreceni mezőgazdaság, ezt is ismerttetni képből és írásban egyaránt.

Minden attól függ, hogy az egyesület tagjai és Debrecen gazdái miként fogják fel a célt, melyet az ezredéves kiállítással elérni akar a nemzet s valjon elég büszkére arra, hogy Debrecen minden tekintetben Debrecenhez méltón legyen az ezredéves múlt bemutatásának képviselve.

Erték-tőzsde.
(A debreceni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1894. ápril. 5-én.)

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	118.—	118.50
„ vasuti beruházási kötvény 4 1/2%	126.—	127.—
„ koronajárdék 4%	95.—	95.50
„ regále váltásági kötvény 4 1/2%	100.25	101.—
Osztirák aranyjárdék 4%	119.—	119.50
Egységes állam kötvény 4 1/2%	98.50	99.—
Tisza-szegedi 4 1/2%-os nyerevény-sorajegy 143.50		144.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	428.—	428.50
Osztirák hitelbank részvény	359.40	359.60
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	113.—	114.—

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	129.—	130.—
Osztirák földhitel sorsjegy 3%-os	115.50	116.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy	13.—	13.50
Osztirák „ „ „	18.50	19.—
Olasz „ „ „	12.75	13.25
Bazilika sorsjegy	10.50	11.—
Jó-sziv „ „ „	3.30	3.60

Pénzüemek:

Cs. és kir. arany	5.84	5.90
20 márkás arany	12.22	12.26
20 frankos arany	9.90	9.94
1 font sterling	12.44	12.49

Budapesti áru-tőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 6. sz.) tudósítása a „Debreceni Ellenőr” részére

Budapest, április 5.

Napi jelentés.

Gabonaüzlet.

Buzát ma mérsékelten kínáltak, a vételkedv eléggé kedvező volt, mire az irányzat megszilárdult, és a forgalmazott 40,000 mm. 5 krral magasabb árakon talált vevőre.

Eiadások:

Tiszavidéki 700-80 mm. 7.75 frt. 300-80 mm 7.77 1/2 100-79 mm. 7.67 frt.

3 havi időre. Zab 7.10-7.40 frt.

készpénzfizetés mellett.

Tengeri gyengült. Egyéb cikkek változatlanok.

Határidő-üzlet. A külföldről — főleg Amerikából — ma rossz időjárásra szállá irányzatot, sőt némileg emelkedett árakat jelentettek, mire a mi piacaink is igen szilárdan, 4-5 krral magasabban indult. — Később azonban a vidékről kitünő hírek, valamint eladási megbízások érkeztek, és így dacára a készáru üzlet szilárdságának a határidő szokvány árfolyamai ezt az egész emelkedést elvesztették, és a déli tőzsde lanyhán zárult.

Zárlat 1 óra:

B u z a márc. ápril-ra 1894.	7.31-7.35
R o z s szept.-okt. 1894.	7.55 7.57
Tengeri máj.-júna 1894.	5.03-5.04
Z a b júli-augra 1894.	5.21-5.23
R e p e z e márc.-áprilra 1894.	7.21-7.23
Repeze aug.-szept. 1894	11.60

Zárlat 4 óra:

B u z a márc.-ápril-ra 1894.	7.33-7.34
R o z s szept.-okt. 1894.	7.53-7.55
Tengeri máj.-júna 1894.	5.01-5.02
Z a b júli-augra 1894	5.20-5.21
R e p e z e márc.-áprilra 1894	7.21-7.23
Repeze aug.-szeptre	11.60

Mai hivatalos felmondások: 2000 mm. buza, 3000 mm. zab.

Időjárás: részben borult, enyhe.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

Április hó 4. Hízott sertés árak:

I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kigran fülű sulyban) 49.—50. kr. Öreg közép (páronkint) 300-400 kilogramm sulyban 48.—49 krig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogramm fülű sulyban) 52.— 2.5 krig. Fiatal közép (páronkint 251-320 kilogramm sulyban 50-51. krig. — Fiatal zónayü (páronkint 250 kgr. terjedő sulyban) 49.—50. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kgr. fülű sulyban) 47.—48 krig. — Közép (páronkint 220-280 kigr. sulyban) 47.—48 krig. Könnyű (páronkint 220 kgr. terjedő sulyban) 47.—48. krig. A hízott sertés üzlet irányzata: lanyha.

Debreceni városi színház.

Idénybérlet 28 szünet. VIII. Kis bérlet szün.

Pénteken, 1894. ápril ho 6-án

jótekonycélú előadás

a Debrecenben felállítandó Kossuth-szobor javára, Medgyaszay Evelin fölléptével, páros szünetben:

BÁNK-BÁN.

Történelmi dráma. Irta Katona J.

Szombaton, ápril 7-én,

páratlan szünetben, itt először:

A CITERÁS.

Operette 3 felvonásban Szövegét Csiky Gergely után írta: Murai Károly. Zenéjét szerzette: Konti József.

Személyek:

Kukurilla, kormányzó	Nyilasy.
Kukurilla felesége	Loesarekné.
Kukurilla, leánya	Margó Z.
Pabló	Földváry
Rozetta	P. Kocsis Evel.
Rikardó	Kozma I.
Arisztó	Sándor E.
Góli	Rózsahegy
Póli	Krémer
Egy udvari	Zajonghy
Generalis	Takács József
Dáma	Borcsainé
Polgár	Vank István
Vitéz	Bátori
Doctor	Szabó Sándor
Udvarhölgy	Furst Róza
Fogoly	Rózsa
Kamarás	Nagy Jóska
Pincér	Fekete
Kapitány	Bende
Egy poroszló	Csepreghy
Káblár	Hubai.

Nép mindkét nemből. Történik Gibraltárban, reggeltől estig.

Jegyek ezen előadásra már ma válthatók a színházi pénztárnál.

HETI MŰSOR.

Vasárnap, ápril 8-án: „A citerás”, operette, írta Konti József. (Itt masodsor, bérletiszünetben.)

Közönség köréből.*)

Nyilvános elszámolás.

A debreceni nők által Kossuth Lajos ravatalára helyezett ezüst koszorúra gyűjtés utján bifo. yt adományokról.

II. Varga Károlyné ivén adakoztak:

(Folytatás.)

Özv. Tóth Mihályné, K. Tóth Kálmáné, K. Tóth Sándorné, Tordai Gaborné, Ujhazi Mariá, Vágó Andorné, Varga Lajosné, Vecsei Viktorné, Vértessy Istvánné, Veszter Istvánné, Weisz Léviné, Zalayné, 1-1 frtot, Bognár Dávidné, Glück Magdoná, ifj. Gyúri Sándorné, Havas Józsefné, Johanna, Kerezag Gyulané, Konti Józsefné, Kohu Mórné, özv. Kóvi Józsefné, Krauszne, N. N. Nemeth Gyulané, Okros Istvánné 50-50 krt. Gróf Józsefné, Rosenfeldné, 30-30 krt. Veinbergné 20 krt.

III. id. Gáll Józsefné ivén adakoztak:

Özv. nagyróthi Darvas Albertné 10 forintot. Lichtscheia Samuelné, Reviczky Izabellá, Szikszay Józsefné 5-5 frtot, Béressy Samuelné, G. Kornis Zsigmondné, Gróf Bethien Sarolta, Huzihy Luiza, Kenyzy Gyulané, Láposy Ferencné, Szikszay Lajosné, 3-3 frtot. Balás Ödönné, Bekéayné, Berger Henrikné, Czabán Danielné, Esner Domokosné, Ficsabán Ignácné, id. Gáll Józsefné, Dr. Kemény Mórné, Kóvi Rózsáné, Dr. Kola Jánosné, Konrad Jánosné, özv. Nánassy Gáborné, Ormódi Lajosné, özv. Pálffy Dánielné, Szepessy Antalné, Takács Ferencné, Valaki 2-2 frtot. Atföldi Károlyné, Balazsné, özv. Bekány Ottokráné, Berger Jánosné, Berger Mórné, Borsányi Viktorné, özv. Brunner Edéné, Buzás Elekné, Demetrovicsné, özv. Dobray Józsefné, Ely valaki, Engesser Józsefné, Farakas Lajosné, özv. Feher Hermanné, Fekete Sándorné, Forgách Károlyné, Fried Emanuelné, Gáll Ferencné, özv. Góli Nandorné, Dr. Hegedűsné, Hildgárdi Hadik, özv.

* E rovatban közlöttékért nem állal felelős ség-t a szerkesztőség.

Jabloneczayné, Jeney Jézsefné, Kiss Juliánna, Kóbor Kornélné, Konez Eleké, Kornis Ferencné, Kósa Barnáné, Kovács Gyuláné, öz. Hlaky Lajosné, Lichtschein Mór-né, Liptai Sándorné, Mayer Emilné, Dr. Nagy Kalmánné, Dr. Nagy Lajosné, Nánássy Miklósné, Ormós Gáborné, Paksy Imáné, Pallay Miklósné, öz. Patainé, Pálffy Gáborné, Pásztay Sándorné, öz. D. Péter Pálné, Riesz Lipótné, öz. Simay Tódorné, Steinacker Sándorné, Szikszay Gyuláné, öz. Szunyoghné, Szűcsné, Tamássy Béláné, Tóth Antalné, Tóth Götl. Anná, Tóth Kovács Liza, Thieszen H. né, öz. Zivuska Feencné Váczy Jánosné, Veres Lászlóné Szathmari Teréz, Waszprémy Zoltánné **1-1 frtot. Konrad Irén 50 krt.**

(Folyt. köv.)

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1893. október hó 1-től. —
(Egy-éves vasuti (zóna) idő szerint.)

Debreczenből indul :

Budapest felé (gy. v.)	reggel	8 ó. 40 p.
Budapest—Nagyvárad felé	délután	12 ó. 36 p.
	este	10 ó. 31 p.
P.-Ladány—Nagyvárad felé	délután	3 ó. 32 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	délután	3 ó. 51 p.
"	este	8 ó. — p.
"	éjjel	3 ó. 05 p.
Miskolc—Kassa felé (Misk.-tól gy. v.)	reggel	8 ó. 45 p.
	este	8 ó. 05 p.
1) Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	délután	3 ó. 58 p.
	m. á. v.-től reggel	5 ó. 48 p.
H.-Böszörmény—Büd	vásártérről	6 ó. 04 p.
Sz.-Mihály felé	m. á. v.-től délután	3 ó. 37 p.
	vásártérről	3 ó. 50 p.
2) Füzes-Abony—Kassa felé	m. á. v.-től reggel	5 ó. — p.
	vásártérről	5 ó. 13 p.
Füzes-Abony felé	m. á. v.-től d. u.	4 ó. 03 p.
"	vásártérről	4 ó. 15 p.

Budapestre érkezik :

a reggel 8 ó. 40 p.-kor induló	gy. v. d. u.	1 ó. 50 p.
a déli 12 ó. 36 p.	" sz. v. este	8 ó. 05 p.
az este 10 ó. 31 p.	" " reggel	5 ó. 50 p.

1) Kassára érkezik este 11 ó. 02 p.

2) F.-Abonytól gyorsvonat.

Debreczenbe érkezik :

Budapest—Nagyvárad felől	délután	3 ó. 31 p.
" " gy. v.	este	7 ó. 09 p.
" " " " " " " "	éjjel	2 ó. 40 p.
Nagyvárad—P.-Ladány felől	reggel	7 ó. 41 p.
M.-Sziget—Szatmár felől	reggel	7 ó. 55 p.
" " " " " " " "	délután	12 ó. 16 p.
" " " " " " " "	este	10 ó. 16 p.
Kassa—Miskolc felől	reggel	8 ó. 07 p.
1) Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	déli	12 ó. 06 p.
Kassa—Miskolc felől	este	7 ó. 20 p.
	reggel	8 ó. 09 p.
B.-Szt.-Mihály—	vásártérről	8 ó. 17 p.
H.-Böszörmény felől	m. á. v. hoz este	7 ó. 41 p.
	" " " " " " " "	7 ó. 50 p.
F.-Abony felől vásártérről	reggel	7 ó. 50 p.
	m. á. v. hoz " " " "	8 ó. — p.
2) Kassa—F.-Abony felől	vásártérről délután	5 ó. 16 p.
" " " " " " " "	m. á. v. hoz " " " "	5 ó. 25 p.

1) Kassáról indul reggel 1 ó. 55 p.

2) F.-Abonyig gyorsvonat.

Budapestről—Debreczenbe indul :

a délután 3 ó. 31 p.-kor érkező sz. v. reggel 8 ó. 25 p.
az este 7 ó. 09 p.-kor érkező gy. v. délután 1 ó. 55 p.
az éjjel 2 ó. 40 " " sz. v. este 7 ó. — p.
" " 2 ó. 40 " erk. sz. v. (P.-Ladányban
át-zállással) este 9 ó. 15 p.

Kiadó és laptulajdonos :

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő :

Komlóssy Dezső.

A debreczeni kútforrásnál

különféle

gázosó, kuteső, furóeszközök,
szivattyúk és gőzkazán stb. eladók,
Megtekinthetők a furótoronyban.

Csődkiárúsítási hirdetmény.

Vagyonbukott

COPELTI J.

csődtömegéhez leltározott áruk, narancs, citrom, cukor-
kák, mazsola, mandula, füge s mindennemű déli gyümöl-
csök birói határozat folytán folyó hó 7-től kezdődőleg a
Nagyvárad-utczán levő bolthelyiségében (Frohner mellett)
szabad kézből fognak jutányos árban, **beszerzési sőt**
becsáron alul is készpénzfizetés mellett eladatni.

A tömeggondok.

ad 2919
1894-án

Hirdetmény.

A részben néhai Györfi Rebecka Czige Sándorné bujvárosi volt lakos
hagyatékához tartozó egy darab 8 lóerejű és egy darab 6 lóerejű, gőzcséplő-
gépnek és a hozzájuk tartozó felszerelvényeknek nyilvános árverésen leendő
eladása Hajdúvármegye árvaszéke által elrendeltetvén, az árverés foganatosítására
határidőül 1894. évi ápril hó 18-ik napjának délelőtt 9 órája
B.-Ujváros község házához kitűzetett.

Miről a venni szándékozók oly figyelmeztetéssel értesítettetek, hogy a
cséplőgépek B.-Ujvároson Csige Sándornál, az árverési feltételek pedig alólirott
gyámhatóságnál, valamint a vármegyebeli községek előljáróságainál és a rende-
zett tanácsu városok tanácsainál megtekinthetők.

Kelt Debreczenben, Hajdúvármegye árvaszékének 1894. márczius 31-én
tartott üléséből.

PÉNZES, elnök.

Első debreczeni plissé és gouverirozó intézet

RÓZSA LAJOS

női divatterme

kész női és gyermek felöltők, blousok,
miederek, gyermek nordköpenyek, női,
leány és gyermek kalapok áruháza

DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Megrendelések gyorsan és jutányosan eszközöltetnek.

